

**Bản án số: 387/2018/HS-PT
Ngày: 02-07-2018**

NHÂN DANH

NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ HÀ NỘI

- Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Ông Trần Nam Hà.

Các Thẩm phán: Ông Mai Văn Quang và ông Nguyễn Văn Phổ.

- Thư ký phiên tòa: Ông Dương Tuấn Dũng - Thư ký Tòa án.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Hà Nội tham gia phiên tòa:

Bà Nguyễn Minh Phương - Kiểm sát viên.

Ngày 02/7/2018 tại trụ sở Toà án nhân dân thành phố Hà Nội xét xử phúc thẩm vụ án hình sự thụ lý số 284/2018/TLPT-HS ngày 27/4/2018 theo Quyết định đưa vụ án hình sự ra xét xử số 336/2018/QĐXXPT-HS ngày 19/6/2018 đối với bị cáo Trần Xuân Q do có kháng cáo của bị cáo đối với bản án hình sự sơ thẩm số 24/2018/HS-ST ngày 22/3/2018 của Tòa án nhân dân huyện Đông Anh, thành phố Hà Nội.

Bị cáo có kháng cáo: **TRẦN XUÂN Q**, sinh năm 1960; ĐKNKTT và trú tại: Thôn Xuân Dục, xã TH, huyện L, thành phố Hà Nội; quốc tịch: Việt Nam; dân tộc: Kinh; tôn giáo: Không; nghề nghiệp: Lao động tự do; trình độ học vấn: 07/10; con ông Trần Xuân Chuẩn và bà Ngô Thị Chí; có vợ là Trần Thị Nhung và 02 con, lớn sinh năm 1987, nhỏ sinh năm 1992; tiền án, tiền sự: Chưa; bị cáo bị tạm giữ, tạm giam từ ngày 26/11/2017. Có mặt.

Bị hại không kháng cáo:

1. Anh Nguyễn Ngọc NG, sinh ngày 22/4/2000 (Đã chết); người đại diện hợp pháp của bị hại: Ông Nguyễn Văn Hùng, sinh năm 1967 và bà Ngô Thị Hằng, sinh năm 1966 (là cha mẹ đẻ anh Long); trú tại: Thôn Đ, xã H, huyện S, thành phố Hà Nội.

2. Chị Vương Hoài TH, sinh ngày 18/6/2000; ĐKNKTT và trú tại: Thôn Đ, xã H, huyện S, Thành phố Hà Nội.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Theo các tài liệu có trong hồ sơ vụ án và diễn biến tại phiên tòa, nội dung vụ án được tóm tắt như sau: Hồi 19 giờ 25 phút ngày 25/11/2017, Trần Xuân Q không có Giấy phép lái xe mô tô hạng A3, đã điều khiển xe ba bánh tự chế lưu thông trên Quốc lộ 3, chiều hướng từ cầu Đuống đi Phù Lỗ. Khi đến Km 7+500 (*đoạn ngã ba giao nhau giữa Quốc lộ 3 và đường nối đi ra đường Trường Sa*), thuộc địa phận xã Xuân Canh, huyện Đông Anh, thành phố Hà Nội, Trần Xuân Q điều khiển xe chuyển hướng rẽ trái vào đường nối đi ra đường Trường Sa dẫn đến va chạm với xe mô tô biển kiểm soát 29-S1-553.51 do anh Nguyễn Ngọc NG điều khiển chở chị Vương Hoài TH đang lưu thông theo chiều ngược lại dẫn đến hậu quả là anh Nguyễn Ngọc NG tử vong; chị Vương Hoài TH bị thương (*gãy kín 1/3 giữa xương đùi và vỡ xương bánh chè trái*); chị Thu và gia đình từ chối đi giám định thương tích. Sau khi tai nạn xảy ra, Trần Xuân Q đã đưa nạn nhân đi cấp cứu và đến Công an huyện Đông Anh đầu thú.

Khám nghiệm hiện trường xác định: “*Mặt đường nhựa nhãn phẳng rộng 12m, giữa đường có vạch sơn ngắt quãng chia hai phần đường; bên phải hai chiều đi, trước khi đến đường giao nhau có biển báo chỉ dẫn hướng đi. Khoảng mở đi vào đường nối ra đường Trường Sa rộng 52,3m; đầu mỏm phân cách phần đường có biển báo hiệu giao thông đường bộ "Cấm đi ngược chiều và hướng đi các phương tiện". Lấy mép đường bên phải, chiều Phù Lỗ đi cầu Đuống làm chuẩn: Xe mô tô biển kiểm soát 29-S1-553.51 đổ nghiêng phải trên đường nhựa, đầu xe hướng đi cầu Đuống; trục bánh trước cách mép đường bên phải 2,2m; trục bánh sau cách mép đường bên phải 2,1m, cách trục bánh sau bên phải xe ba bánh tự chế 0,5m và cách cột đèn KmH5/7 là 1,6m; xe mô tô đổ, để lại 02 vết cày trên đường nhựa; vết cày thứ nhất đứt quãng dài 0,8m, đầu vết cách mép đường phải 3,05m, cuối vết trùng với giá đỡ chân trước bên phải xe mô tô; vết cày thứ hai hình vòng cung, đầu vết cách mép đường phải 2,1m, cuối vết trùng với đầu tay nắm tay lái bên phải xe mô tô. Xe ba bánh tự chế đổ trên đường nhựa, đầu xe hướng đi đường Trường Sa, trục bánh trước bên phải cách mép đường phải 2,5m, trục bánh sau bên phải cách mép đường phải 4,6m; sau va chạm, giá đỡ chân bên trái xe ba bánh tự chế bị gãy rời khỏi xe, rơi trên đường nhựa, trùng với trục bánh trước xe mô tô 29-S1-553.51, cách mép đường bên phải 1,9m. Xe mô tô 29-S1-553.51 và xe ba bánh tự chế va chạm để lại vùng kính và nhựa vỡ có kích thước (4,6 x 4,2)m, điểm gần nhất trùng với mép đường bên phải. Hiện trường cũng để lại vùng chất màu đỏ dạng máu có kích thước (0,13 x 0,18)m, điểm gần nhất cách mép đường phải 0,1m và cách trục bánh trước xe mô tô 29-S1-553.51 là 0,6m”.*

Khám nghiệm tử thi Nguyễn Ngọc NG thể hiện: “Đầu, mặt, cổ: Chóp mũi bị xây sát tụ máu kích thước (3x2)cm; niêm mạc môi bị xây sát tụ máu kích thước (4x2)cm; gò má trái bị xây sát tụ máu kích thước (2x1)cm; vùng cằm trái cách đường giữa 0,5cm bị rách da nham nhỡ kích thước (4x3)cm. Ngực, bụng, lưng, mông, tay, chân: Có dấu hiệu gãy kín xương lồng ngực phải; mu bàn tay phải bị xây sát tụ máu rải rác có kích thước (7x8)cm; mu bàn tay trái bị xây sát tụ máu kích thước (15x8)cm; mặt trước trong đùi phải cách nếp bẹn 13cm bị xây sát tụ máu kích thước (16x9)cm; gối trái bị xây sát tụ máu rải rác kích thước (8x4,5)cm; mu bàn chân trái bị xây sát tụ máu kích thước (8x2)cm; do gia đình từ chối nên không mổ tử thi”.

Bị cáo Trần Xuân Q và gia đình đã bồi thường cho người đại diện hợp pháp của anh Nguyễn Ngọc NG 120.000.000 đồng; bồi thường cho chị Vương Hoài TH 60.000.000 đồng và họ đề nghị xem xét miễn giảm trách nhiệm hình sự cho bị cáo.

Bản án hình sự sơ thẩm số 24/2018/HS-ST ngày 22/3/2018 của Tòa án nhân dân huyện Đông Anh đã áp dụng điểm a khoản 2 Điều 202; điểm b, p khoản 1 Điều 46; khoản 2 Điều 46 của Bộ luật Hình sự năm 1999, xử phạt Trần Xuân Q 03 năm tù về tội *"Vi phạm quy định về điều khiển phương tiện giao thông đường bộ"*. Ngoài ra bản án hình sự sơ thẩm còn quyết định xử lý vật chứng, án phí và quyền kháng cáo.

Ngày 23/3/2018, bị cáo Trần Xuân Q kháng cáo đề nghị được giảm hình phạt.

Tại phiên tòa: Bị cáo vẫn giữ nguyên yêu cầu kháng cáo. Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Hà Nội đề nghị Hội đồng xét xử phúc thẩm căn cứ Điều 231; 234; điểm b khoản 1 Điều 355; điểm c khoản 1 Điều 357 của Bộ luật Tố tụng Hình sự để chấp nhận kháng cáo của bị cáo về hình thức và nội dung, cụ thể: Áp dụng điểm a khoản 2 Điều 202; điểm b, p khoản 1 Điều 46; khoản 2 Điều 46; Điều 47 của Bộ luật Hình sự năm 1999, xử phạt Trần Xuân Q từ 30 đến 33 tháng tù.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Trên cơ sở nội dung vụ án, căn cứ vào các tài liệu trong hồ sơ vụ án đã được tranh tụng tại phiên tòa, Hội đồng xét xử nhận định như sau:

[1] *Về tố tụng:* Trong quá trình khởi tố, điều tra, truy tố, xét xử vụ án này, các Cơ quan và người tiến hành tố tụng cấp sơ thẩm đã thực hiện đúng các quy

định của Bộ luật tố tụng Hình sự; sau khi xét xử sơ thẩm, trong thời hạn luật định bị cáo kháng cáo là hợp lệ, được chấp nhận.

[2] *Về nội dung*: Khoảng 19 giờ 25 ngày 25/11/2017, Trần Xuân Q điều khiển xe ba bánh tự chế lưu thông trên Quốc lộ 3, hướng từ cầu Đuống đi Phù Lỗ. Khi đến Km 7+500 thuộc địa phận xã Xuân Canh, huyện Đông Anh, thành phố Hà Nội, Trần Xuân Q điều khiển xe chuyển hướng rẽ trái vào đường nối đi ra đường Trường Sa; do thiếu chú ý quan sát, không nhường đường cho xe đi ngược chiều nên xe do Sinh điều khiển đã va chạm với xe mô tô biển kiểm soát 29-S1-553.51 do anh Nguyễn Ngọc NG điều khiển chở chị Vương Hoài TH làm anh Nguyễn Ngọc NG tử vong, chị Thu bị thương. Hành vi điều khiển chiếc xe ba bánh tự chế lưu thông trên đường giao thông không chấp hành các quy tắc giao thông đường bộ; vi phạm khoản 1, khoản 2 Điều 15 của Luật Giao thông đường bộ gây hậu quả chết 01, bị thương 01 người của Trần Xuân Q bị Tòa án cấp sơ thẩm kết án về tội “*Vi phạm quy định về điều khiển phương tiện giao thông đường bộ*” là đúng.

[3] *Xét kháng cáo của bị cáo, Hội đồng xét xử nhận thấy*: Tại khoản 4 Điều 8 của Luật Giao thông đường bộ năm 2001 cũng như Luật Giao thông đường bộ năm 2008 đều quy định: “*Ng nghiêm cấm đưa xe cơ giới, xe máy chuyên dùng không bảo đảm tiêu chuẩn an toàn kỹ thuật và bảo vệ môi trường tham gia giao thông đường bộ*”. Đồng thời, tại Điều 48 của Luật Giao thông đường bộ năm 2001; các Điều 53, 54 và 55 của Luật Giao thông đường bộ năm 2008 cũng quy định cụ thể điều kiện tham gia giao thông của xe cơ giới, theo đó thì đối với xe cơ giới “*phải bảo đảm các tiêu chuẩn chất lượng, an toàn kỹ thuật và bảo vệ môi trường, phải có đăng ký và gắn biển số do cơ quan nhà nước có thẩm quyền cấp*”.

Khoản 17 và 18 Điều 3 Luật giao thông đường bộ 2008 giải thích: “*Phương tiện giao thông đường bộ gồm phương tiện giao thông cơ giới đường bộ, phương tiện giao thông thô sơ đường bộ. Phương tiện giao thông cơ giới đường bộ gồm xe ô tô; máy kéo; rơ moóc hoặc sơ mi rơ moóc được kéo bởi xe ô tô, máy kéo; xe mô tô hai bánh; xe mô tô ba bánh; xe gắn máy (kể cả xe máy điện) và các loại xe tương tự*”. Tại Điều 58 và 59 của Luật Giao thông đường bộ 2008 quy định về điều kiện của người lái xe tham gia giao thông, giấy phép lái xe; cũng như tại Thông tư số 58/2015/TT-BGTVT ngày 20/10/2015 của Bộ Giao thông Vận tải quy định về đào tạo, sát hạch, cấp giấy phép lái xe cơ giới đường bộ thì: “*Người lái xe tham gia giao thông phải đủ độ tuổi, sức khỏe quy định tại Điều 60 của Luật này và có giấy phép lái xe phù hợp với loại xe được phép điều khiển do cơ quan nhà nước có thẩm quyền cấp*”; và “*Giấy phép lái xe không thời hạn hạng A3 cấp cho người lái xe để*

điều khiển xe mô tô ba bánh, các loại xe quy định cho giấy phép lái xe hạng A1 và các xe tương tự”.

Tuy nhiên, tại Nghị quyết số 32/NQ-CP ngày 29/6/2007 của Chính phủ quy định: *“Từ ngày 01/01/2008, đình chỉ lưu hành ô tô đã hết niên hạn sử dụng, xe công nông, xe tự chế 3, 4 bánh. Trường hợp cố tình vi phạm sẽ bị tịch thu xử lý bán phế liệu, sung vào công quỹ”*; Nghị quyết số 05/2008/NQ-CP ngày 04/02/2008 của Chính phủ cũng nêu rõ: *“...; không cấp phép mới cho lưu hành thêm các loại xe cơ giới ba bánh; đối với các loại xe cơ giới ba bánh hiện có đang lưu hành thì ban hành quy định cấm lưu hành (kể cả xe cơ giới ba bánh nhập khẩu) trong nội thành, nội thị và các quốc lộ (trừ xe xích lô phục vụ du lịch, xe thu gom rác thải phục vụ vệ sinh môi trường, xe làm phương tiện đi lại của thương binh, người tàn tật);... Riêng xe tự chế dùng làm phương tiện đi lại của thương binh, người tàn tật (không chở thêm người và hàng hóa) được phép lưu hành đến hết ngày 31/12/2008...”*.

Theo các quy định trên thì trong vụ tai nạn này, chiếc xe ba bánh tự chế do Trần Xuân Q điều khiển được coi là phương tiện giao thông cơ giới đường bộ tương tự loại xe mô tô ba bánh nhưng nó không được phép đăng kiểm, đăng ký biển số; không được phép tham gia giao thông đường bộ (*Nhà nước đã cấm lưu hành*); và vì vậy không Cơ quan Nhà nước có thẩm quyền nào cấp Giấy phép lái xe mô tô hạng A3 cho người điều khiển loại xe *“ba bánh tự chế”* như của bị cáo để sử dụng khi tham gia giao thông. Theo đó, Tòa án cấp sơ thẩm cho rằng bị cáo không có Giấy phép lái xe hạng A3, đã điều khiển xe mô tô ba bánh tự chế vi phạm Luật giao thông đường bộ và kết án bị cáo về tội *“Vi phạm quy định về điều khiển phương tiện giao thông đường bộ”* với tình tiết tăng nặng định khung *“Không có giấy phép lái xe theo quy định”* theo điểm a khoản 2 Điều 202 của Bộ luật Hình sự năm 1999 là chưa chính xác. Hành vi của bị cáo đã phạm tội *“Vi phạm quy định về điều khiển phương tiện giao thông đường bộ”* theo khoản 1 Điều 202 của Bộ luật Hình sự năm 1999.

Xét tính chất, mức độ, hậu quả của hành vi phạm tội; nhân thân và các tình tiết tăng nặng, giảm nhẹ của bị cáo nhận thấy: Hành vi điều khiển xe mô tô ba bánh tự chế, đã bị cấm lưu hành, không chú ý quan sát, chuyển hướng không nhường đường cho xe đi chiều ngược lại - là xe được quyền ưu tiên gây tai nạn làm chết 01 người và bị thương 01 người là hậu quả nghiêm trọng; cần thiết phải xử lý nghiêm để răn đe, giáo dục riêng; đấu tranh chống và phòng ngừa chung. Trong vụ án này, người bị hại cũng có lỗi là chưa được phép điều khiển xe mô tô trên 50cm³ tham gia giao thông, cả 02 không đội mũ bảo hiểm khi ngồi trên xe mô tô; vi phạm

khoản 2 Điều 30 và khoản 1 Điều 60 của Luật Giao thông đường bộ. Sau khi tai nạn xảy ra, bị cáo đã đưa người bị hại đi cấp cứu và ra đầu thú; thành khẩn khai báo; ăn năn hối cải; đã tự nguyện và tích cực tác động gia đình bồi thường, khắc phục toàn bộ thiệt hại cho người bị hại; bị hại và người đại diện hợp pháp cho họ đề nghị miễn giảm trách nhiệm hình sự cho bị cáo; về nhân thân, bị cáo chưa có tiền án, tiền sự; phạm tội lần đầu; đã có thời gian tham gia quân đội, chiến đấu tại biên giới phía Bắc. Đây là những tình tiết quy định tại các điểm b, p khoản 1 và khoản 2 Điều 46 của Bộ luật hình sự năm 1999 được Hội đồng xét xử xem xét để chấp nhận kháng cáo, giảm nhẹ hình phạt cho bị cáo.

Các quyết định khác của bản án sơ thẩm không bị kháng cáo, kháng nghị tiếp tục có hiệu lực pháp luật.

[4] *Về án phí*: Căn cứ Điều 136 của Bộ luật Tố tụng Hình sự 2015 và Nghị quyết số 326/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về án phí, lệ phí tòa án thì bị cáo không phải nộp án phí hình sự phúc thẩm.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

1. Căn cứ điểm b khoản 1 Điều 355; điểm b, c khoản 1 Điều 357 của Bộ luật Tố tụng Hình sự năm 2015, sửa bản án sơ thẩm, cụ thể:

1.1) Áp dụng khoản 1 Điều 202; các điểm b, p khoản 1 Điều 46; khoản 2 Điều 46; Điều 33 của Bộ luật Hình sự năm 1999, xử phạt Trần Xuân Q **12 (Mười hai)** tháng tù về tội “*Vi phạm quy định về điều khiển phương tiện giao thông đường bộ*”, thời hạn chấp hành hình phạt tù tính từ ngày 26/11/2017.

1.2) Bị cáo Trần Xuân Q không phải nộp án phí hình sự phúc thẩm.

2. Các quyết định khác của bản án sơ thẩm không có kháng cáo, kháng nghị đã có hiệu lực pháp luật kể từ ngày hết thời hạn kháng cáo, kháng nghị.

3. Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án.

Nơi nhận:

- TAND Cấp cao tại Hà Nội;
- TT Lý lịch tư pháp TW-Bộ Tư pháp;
- VKSND thành phố Hà Nội;
- Công an thành phố Hà Nội;
- TAND huyện Đông Anh;
- VKSND huyện Đông Anh;
- Công an huyện Đông Anh;
- THADS huyện Đông Anh;
- UBND xã TH, huyện L, Hà Nội;
- Người kháng cáo;
- Lưu HS, VT.

TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa

Trần Nam Hà